

LBRIS

We know
books

Ragnar Jónasson
Sfâșiere
Titlu original: *Rof*

Copyright © Ragnar Jónasson 2012
Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen
Romanian edition published by arrangement with Agenția Literară Livia Stoia
Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2022 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1
e-mail: redactia@crimescenepress.ro
tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43
www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
JÓNASSON, RAGNAR
Sfâșiere / Ragnar Jónasson ; trad. din lb. engleză de
George Arion Jr. - București : Crime Scene Press, 2022
ISBN 978-606-8959-95-5

I. Arion, George, jr. (trad.)

821.113.3

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: ALEXANDRU ARION
Corectură: RUXANDRA MANUELA ARION
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Bun de tipar: APRILIE 2022
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor

Ragnar Jónasson

Sfâșiere

traducere de George Arion Jr.

CRIME SCENE PRESS
2022

1

Fusese o seară ca oricare alta, pe care și-o petrecuse întins pe canapea.

Locuiau într-un apartament mic de la parterul unei clădiri vechi din capătul vestic al orașului Reykjavík, pe Ljósvallagata. Era casa din mijlocul unui șir de trei, toate înălțate în anii '30. Róbert se ridică în capul oaselor, se frecă la ochi și se uită pe fereastră la mica grădină din față. Se întuneca. Era martie, când te puteai aștepta la vreme de orice fel; în clipa aceea ploua. Îl cuprinse un sentiment reconfortant ascultând răpăiala picăturilor în geam și știindu-se la adăpost înăuntru.

Studiile nu-i mergeau rău. La cei douăzeci și nouă de ani ai lui, era în primul an de inginerie. Cifrele se număraseră dintotdeauna printre plăcerile lui. Părinții lui erau contabili, locuiau mai sus, în Árbær. Relația lui cu ei fusese mereu dificilă, dar pe atunci era aproape inexistentă. Stilul lui de viață părea să nu aibă loc în formula succesului concepută de ei. Făcuseră tot ce le stătea în puteri ca să-l îndrume spre contabilitate, ceea ce era de înțeles, dar el își încercase norocul de unul singur.

Intrase în sfârșit la universitate și nici măcar nu se sinchisise să-și anunțe părinții. În loc de asta încercase să se concentreze asupra studiilor, cu toate că în ultima vreme mintea îi cam fugea la regiunea Vestfirðir. Avea acolo o barcă pe care o cumpărase împreună cu niște prieteni și abia aștepta sosirea verii. Când era în larg, îi era ușor să uite tot – și bune, și rele. Legănarea bărcii era un întăritor împotriva oricărui stres, și simțea că plutește atunci când era învăluit de liniște deplină. La sfârșitul lunii urma să

plece în vest, să pregătească barca. Pentru prietenii lui, călătoria în fiorduri era un pretext bun ca să bea câteva zile. Însă nu și pentru Róbert. Nu mai pusesese gura pe alcool de doi ani – o absinență care devenise necesară după perioada în care băuse serios și care fusese declanșată de evenimentele din ziua aceea fatidică, din urmă cu opt ani.

Era o zi superbă. Pe teren abia dacă se simțea vreo adiere, totul era încălzit de soarele de vară iar publicul se strânsese în număr destul de mare. Se îndreptau spre o victorie convingătoare împotriva unor adversari neconvingători. Îl așteptau antrenamentele cu echipa națională de tineret, iar mai târziu în vara aceea posibilitatea să meargă la probe pentru o echipă norvegiană. Agentul lui îi pomenise chiar că mai multe echipe din partea inferioară a clasamentului englez erau interesate de el. Al bătrân era al naibii de mândru de el. Fusese el însuși un bun jucător de fotbal, dar nu avusese niciodată ocazia să joace profesionist. Acum vremurile se schimbaseră, existau mai multe șanse.

Mai erau cinci minute când mingea i-a fost pasată lui Róbert. A driblat apărătorii și a văzut poarta și frica de pe chipul portarului. Devenea o experiență familiară; se arăta o victorie cu 5 la 0.

Nu a anticipat tentativa de deposedare, doar a auzit trosnetul atunci când piciorul i s-a rupt în trei locuri și el a simțit durerea cumplită. A privit în jos, paralizat de agonia arzătoare, și a văzut fractura deschisă.

Imaginea îi rămăsese întipărită în amintire. Zilele petrecute la spital trecuseră ca prin ceață, cu toate că n-avea să uite cum medicul i-a spus că șansele să mai joace fotbal vreodată – la nivel profesionist, cel puțin – erau foarte mici. Așa că renunțase la tot și își găsisese liniștea în băutură. Golea paharele unul după altul. Partea cea mai proastă era că, deși se recuperase mai bine decât se așteptase medicul, până ajunsese din nou în formă deja nu mai putea să-și reia cariera în fotbal.

Însă acum lucrurile stăteau mai bine. O avea pe Sunna, iar micul Kjartan avea și el un loc în inima lui. Dar în ciuda acestor lucruri, în inima lui sălășluiau amintiri întunecate pe care spera să le poată ține ascunse în umbră.

Era seara târziu când se întoarse Sunna și bătu ușor în geam ca să-l anunțe că-și uitase cheile. Era superbă ca întotdeauna, purta blugi negri și o maletă gri. Părul negru ca tăciunile, lung și strălucitor, îi încadra chipul puternic. La început ochii ei îl fermecaseră, urmați îndeaproape de silueta ei magnifică. Era dansatoare, iar uneori parcă dansa și atunci când mergea prin micul lor apartament, fiecare mișcare fiindu-i impregnată cu o grație plină de siguranță.

Știa că în direcția asta fusese norocos. Prima dată vorbise cu ea la petrecerea de ziua de naștere a unui prieten și se plăcuseră imediat. Erau împreună deja de șase luni, iar de trei luni se mutaseră împreună.

Sunna porni instalația de încălzire când intră; simțea frigul mai mult decât el.

– Frig afară, zise ea.

Într-adevăr, aerul rece pătrunsese în cameră. Fereastra mare din living nu era pe cât de etanșă ar fi putut fi, și îți era imposibil să te obișnuiești cu tot acel curent neconținut.

Viața nu fusese blândă cu ei, chiar dacă relația lor devenea tot mai puternică. Ea avea un copil, pe micul Kjartan, dintr-o relație anterioară și era angajată într-o luptă cruntă pentru obținerea custodiei cu Breki, tatăl copilului. La început, Breki și Sunna căzuseră de acord la o custodie comună, iar în momentul acela Kjartan petrecea timp cu tatăl lui.

Acum, însă, Sunna angajase un avocat și făcea presiuni ca să obțină custodia deplină. Se gândea și să-și continue studiile de dans în Anglia, cu toate că nu discutase despre asta în profunzime cu Róbert. Însă era o veste pe care Breki era puțin probabil s-o accepte fără luptă, așa că întreaga chestiune părea că va ajunge la

tribunal. Dar Sunna credea că are un caz puternic și că o să-l vadă în sfârșit pe Kjartan întors la ea definitiv.

– Așează-te, scumpo, zise Róbert. Avem paste.

– Mmm, minunat, răspunse ea și se cuibări pe canapea.

Róbert luă mâncarea din bucătărie, aducând și farfurii, pahare și o carafă cu apă.

– Sper să fie bune, zise el. Încă băjbâi.

– Mi-e atât de foame încât nici nu mai contează ce gust au.

Porni o muzică relaxantă și se așeză lângă Sunna.

Ea îi povesti ce făcuse peste zi – despre repetiții și presiunea sub care se afla. Era perfecționistă și nu suporta să facă nimic greșit.

Róbert se arătă mulțumit că pastele erau un succes; nimic extraordinar, dar îndeajuns de bune.

Sunna se ridică în picioare și îl luă de mână.

– Ridică-te, iubitule, îl îndemnă. E momentul să dansăm.

Se ridică la rândul lui, își încolăci brațele în jurul ei și se unduiră pe ritmul domol al unei balade americane. O mână îi alunecă sub pulovărul ei, iar buricele degetelor îi mângâiară spatele, apoi îi desfăcură sutienul cu o mișcare dibace. Era expert la așa ceva.

– Ascultă, tinere, ce crezi că faci? întrebă ea cu glas tăios, prefăcându-se supărată, dar privindu-l tandru.

– Profit la maximum de faptul că Kjartan e cu tatăl lui, răspunse Róbert și se sărutară prelung, adânc.

Atmosfera dintre ei se încingea, la fel ca în restul camerei, și în scurt timp își croiau drum spre dormitor.

Din obișnuință, Róbert închise ușa și trase draperiile din dreptul ferestrelor care dădeau spre grădină. Însă niciuna dintre măsurile lui de precauție nu oprea ca sunetele pe care le scoteau în timp ce făceau dragoste să răzbată până în apartamentul de alături.

Când se lăsă din nou liniștea, auzi cum o ușă se trânteste. Zgomotul fusese vag, aproape acoperit de ploaia care cădea cu putere.

Prima dată se gândi că era ușa din spate, care dădea în cerdacul vechii case.

Sunna se ridică alarmată în capul oaselor și îi aruncă o privire neliniștită. El încercă să-și țină în frâu propria teamă făcând pe curajosul și, ridicându-se în picioare, se aventură gol în living. Era pustiu.

Însă ușa din spate era deschisă, iar vântul o izbea de perete. Se uită repede spre cerdac, doar suficient încât să spună că a aruncat o privire, și închise repede ușa la loc. Afară putea la fel de bine să fie un regiment întreg, dar el nu putea distinge nimic în întuneric.

Apoi trecu dintr-o cameră în alta, cu inima bătându-i tot mai puternic, însă nici urmă de musafiri nepoftiți. Mai bine că nu era și Kjartan acasă.

Apoi observă ceva care avea să-l țină treaz tot restul nopții.

Traversă în grabă livingul, temându-se pentru Sunna, îngrozit că pățise ceva. Ținându-și respirația, intră în dormitor și o găsi așezată pe marginea patului, trăgând pe ea un tricou. Ea îi zâmbi slab, nereușind să-și ascundă îngrijorarea.

– N-a fost nimic, scumpo, zise, sperând să nu i se observe tremurul din glas. Am uitat să încui ușa după ce am dus gunoiul, n-am închis-o bine, minți el. Doar știi ce agitație stârnește vântul în spate. Stai aici, îți aduc ceva de băut.

Ieși repede din dormitor și îndepărtă iute ceea ce văzuse.

Spera că face alegerea bună nespunându-i Sunnei despre apa de pe podea, despre urmele umede de picioare lăsate de musafirul nepoftit care venise din ploaie. Partea cea mai rea era că nu se opriseră în pragul ușii. Urmele ajunseseră până în dreptul dormitorului.

2

Polițistul Ari Thór Arason din Siglufjörður nu putea explica, nici măcar pentru sine însuși, de ce studia un caz vechi în numele unei persoane complet necunoscute, mai cu seamă într-o perioadă în care comunitatea mică din oraș trecea printr-un astfel de haos.

Bărbatul, Hédinn, îl sunase chiar înainte de Crăciun, când inspectorul era plecat în concediu la Reykjavík. Îl rugase pe Ari Thór să cerceteze o chestiune care fusese pusă la raft cu mult timp înainte: moartea unei tinere. Ari Thór îi promisese că se va apleca asupra cazului când va avea un răgaz, însă abia în seara aceea își găsisse în sfârșit puțin timp.

Ari Thór îl rugase pe Hédinn să treacă pe la secție în seara aceea, bineînțeles după ce confirmase că nu mai ieșise din casă de două zile și, prin urmare, nu mai era contagios. Hédinn însuși era reticent să se întâlnească față în față cu Ari Thór, în condițiile date, însă în cele din urmă a acceptat să vină să discute despre vechiul caz.

Infecția lovise orașul cu două zile înainte – în urma vizitei unui călător bogat, un aventurier din Franța care zburase din Africa în Groenlanda, apoi, dacă tot ajunsese acolo, hotărâse să tragă o fugă și până în Islanda, unde micul său aeroplan primise permisiunea să aterizeze pe îndepărtata pistă din Siglufjörður, astfel încât tipul să poată vizita Muzeul Epocii Heringului. Nu intenționase să rămână decât douăzeci și patru de ore, însă în noaptea în care sosise căzuse la pat, cumplit de bolnav.

Inițial, diagnosticul fusese o gripă extrem de virulentă, însoțită de febră uriașă. Însă starea i se deteriorase rapid, iar bărbatul murise în noaptea următoare. Un specialist în boli infecțioase trăsese concluzia că era vorba despre febră hemoragică, pe care probabil o luase în timpul călătoriilor prin Africa, fără să prezinte simptome decât atunci. Boala era considerată foarte contagioasă și era posibil ca mulți alții să se fi infectat pe măsură ce febra lui evoluase.

Autoritatea Națională pentru Protecție Civilă fusese alertată, iar testele efectuate pe mostre prelevate de la victimă confirmaseră că, într-adevăr, era vorba despre temuta febră hemoragică. Nu exista nicio modalitate practică de a o combate.

La scurt timp după moartea bărbatului se luase decizia drastică de a pune micul oraș sub carantină. Se făcuseră eforturi de a da de urma tuturor celor care intraseră în contract cu persoana decedată și toate locurile prin care umblase el fuseseră sterilizate migălos.

În curând apăruseră zvonuri cum că asistenta care fusese de gardă în noaptea aceea se îmbolnăvisese și ea. Fusese pusă sub observație, iar Ari Thór auzise că, mai devreme în aceeași zi, când începuse să prezinte simptome ușoare, fusese trimisă în izolare.

Se făceau eforturi astfel încât să se stabilească pe unde umblase și cu cine intrase asistenta în contract, iar procesul de sterilizare fusese reluat de la început.

Pe moment, însă, totul era liniștit. Femeia era încă în izolare la spitalul din Siglufjörður și erau alcătuite planuri de rezervă pentru transferul ei la secția de terapie intensivă din Reykjavík, în caz că starea i s-ar fi înrăutățit. Conform informațiilor pe care le primise poliția, era posibil ca orașul să rămână în carantină măcar alte câteva zile.

Cu toate că nu se întâmpla nimic concret, Siglufjörður fusese cuprins de panică, ațâțată, desigur, de atenția intensă din partea mass media. Cum era de înțeles, locuitorii erau îngroziți, iar

politicienii și analiștii insistau asupra faptului că nu trebuiau asumate riscuri inutile.

Febra hemoragică fusese deja numită „boala franceză”, iar orașul devenise o umbră față de cum era de obicei. Majoritatea alegeau să rămână în spatele ușilor încuiate și să se bazeze pe telefoane și e-mail ca să comunice. Nimeni nu arătase nici cel mai mic interes să urce zidurile invizibile care înconjurau orașul ca să intre în Siglufjörður. Locurile de muncă erau închise, iar cursurile fuseseră suspendate.

Ari Thór rămânea sănătos și era convins că nu poate fi atins de infecție. Nu fusese nici măcar pe-aproape de nefericitul călător sau de asistenta medicală. Același lucru era valabil pentru Tómas, superiorul lui Ari Thór, care se întorsese din concediu și era și el de serviciu.

Ari Thór spera ca vizita lui Hédinn să-i ofere un prilej să se gândească și la altceva decât la nenorocita de infecție. Și avea sentimentul tulburător că așa urma să fie.

3

– M-am născut la Hédinsfjörður, i-a spus lui Ari Thór oaspetele său, Heddin. Ai fost acolo?

Stăteau într-un colț al secției, păstrând o oarecare distanță între ei. Nici măcar nu-și strânseseră mâna atunci când sosise Hédinn.

– Am trecut pe-acolo, după ce s-a deschis tunelul, a răspuns Ari Thór așteptând să i se răcească ceaiul.

Hédinn alesese cafea.

– Da, exact, a spus el cu glas grav.

Părea un om rezervat, liniștit. Evita să uite în ochii lui Ari, privind în mare parte spre masă sau spre cafea.

– Exact, a repetat. Nimeni nu se oprește acolo mult timp. A rămas același fiord nelocuit, chiar dacă acum lumea trece pe-acolo întruna. Pe vremuri nu mi-aș fi imaginat că e posibil să vezi atâția trecători.

Hédinn părea că se apropie de șaiszeci de ani și nu dură mult ca bănuiala lui Ari Thór să se confirme.

– M-am născut în 1956. Părinții mei se mutaseră acolo cu un an înainte, după ce fiordul fusese deja abandonat, pentru că s-a dorit să mai fie locuit încă puțin timp. Nu erau singuri. Sora mamei mele și soțul ei s-au mutat odată cu ei; voiau să încerce să trăiască din agricultură acolo.

Făcu o pauză în care sorbi cu grijă din cafea și ronțai un biscuit din pachetul de pe masă. Părea ușor agitat.

– Aveau o fermă sau un teren acolo? întrebă Ari Thór. E un loc superb.

– Superb..., îl îngână Héddin cu glas distant, parcă pierzându-se în amintiri. Se poate spune și așa, dar nu asta e primul lucru care-mi vine în minte. De-a lungul timpului a fost un loc în care era extrem de greu să trăiești. Iarna ninge din greu și e extrem de izolat – nu lipsesc nici avalanșele. Orice cale de acces în fiord e complet tăiată, iar de o parte ai oceanul și de cealaltă niște munți înalți. În caz de urgență era greu să ajungi și la ferma învecinată, darămite în cel mai apropiat oraș, după munți.

Héddin își sublinie cuvintele clătinând din cap și încruntându-se. Era un bărbat masiv, aproape supraponderal; părul lui rar, slinos, era pieptănat spre spate.

– Dar, ca să-ți răspund la întrebare, nu – părinții mei nu aveau o fermă acolo. Li s-a oferit ocazia să închirieze o fermă părăsită, dar care era încă în stare bună. Tata era obișnuit să muncească din greu și își dorise mereu să fie fermier. Casa era mai mult decât suficientă pentru toți patru – părinții mei, sora mamei și soțul ei; de fapt, el chiar intrase la un moment dat în niște probleme cu banii și nu stătuse pe gânduri să încerce ceva nou. Un an mai târziu am apărut eu, așa că am fost cinci...

Făcu o pauză și se strâmbă.

– Mă rog, nu-i tocmai sigur, dar o să mă-ntorc la asta, adăugă el.

Ari Thór nu zise nimic, lăsându-l pe Héddin să-și continue povestea.

– Ai zis că ai trecut pe-acolo cu mașina. În cazul ăsta, n-aveai cum să vezi partea mai îndepărtată a fiordului. De pe noul drum nu puteai să vezi decât laguna Hédinsfjörður. O limbă de pământ subțire, Víkursandur, separă laguna de fiordul propriu-zis, și mai departe de atât nu prea se vede de pe drum, nu că ar avea vreo importanță pentru ce o să-ți spun. Casa noastră era lângă lagună. Încă e acolo, sau ce a mai rămas din ea. E singura casă de pe partea vestică a bazinului – acolo e foarte puțin șes, vezi tu, porțiunea aia stă în umbra unui munte înalt, e chiar la poalele lui, așa că, bineînțeles, era o nebunie să încerci să trăiești acolo, dar ai mei erau

hotărâți să-și dea toată silința. Să știi că am fost mereu convins că și condițiile de acolo – muntele și izolarea – au jucat un rol în ce s-a întâmplat. Oamenii își pot pierde mințile foarte ușor într-un loc ca ăla, nu crezi?

Trecu o clipă înainte ca Ari Thór să-și dea seama că Héddin chiar aștepta un răspuns.

– Păi, da, bănuiesc că da, reuși el să spună.

Deși nu se putea compara nici pe departe cu izolarea din Hédinsfjörður, avea amintiri dureroase din prima lui iarnă în Siglufjörður. Abia dacă reușise să închidă ochii noaptea, simțindu-se aproape sufocat de strânsoarea întunericului și a îngrădirii, în vreme ce zăpada practic rupea Siglufjörður de restul lumii.

– Sigur știi lucrurile astea mai bine decât mine, zise el, înfiorându-se de amintiri. Cum era să locuiești acolo?

– Eu? Doamne sfinte, nu-mi mai amintesc nimic. Ne-am mutat după... după ce s-a întâmplat. Abia dacă aveam un an, iar ai mei nu mi-au spus prea multe despre perioada din Hédinsfjörður, ceea ce e de înțeles, bănuiesc. Dar nu cred că totul a fost rău. Mama mi-a spus că m-am născut într-o zi superbă de la sfârșitul lui mai. După ce m-am născut, ea a coborât până la lac, s-a uitat pe deasupra apei – care era perfect liniștită în ziua aceea însorită – și a hotărât să mă cheme Héddin, ca pe vikingul care s-a așezat în Hédinsfjörður în jurul anului 900. Îmi spuneau și povești despre zilele frumoase de iarnă, deși tata vorbea uneori despre cum munții aceia înalți parcă începeau să plutească amenințători în timpul lunilor întunecoase de iarnă.

Ari Thór începea din nou să nu se mai simtă în largul lui. Își amintea foarte clar cum îl afectase la început inelul de munți care încercuia Siglufjörður, cu doi ani și jumătate mai înainte. Sentimentul de claustrofobie zăcea încă în el, cu toate că se străduia din răspuțeri să nu-l lase să-l domine.

– Pe atunci era un adevărat chin să ajungi din Hédinsfjörður în Siglufjörður sau Ólafsfjörður, continuă Héddin. Cel mai simplu era pe mare, dar se putea și pe jos – prin trecătoarea